

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 497/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2013 predbežne prerokoval sťažnosť A. V. Z., M., zastúpenej advokátom Mgr. S. T., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 7 C/47/2008-502 zo 7. júna 2010, rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 19 Co 248/2010-532 z 24. novembra 2011 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 212/2012 z 11. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. V. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. januára 2013 doručená sťažnosť A. V. Z. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C/47/2008-502 zo 7. júna 2010 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 19 Co 248/2010-532 z 24. novembra 2011 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 212/2012 z 11. októbra 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že okresný súd rozsudkom č. k. 19 Co 248/2010-532 z 24. novembra 2011 vypořiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania (ďalej aj „BSM“) tak, že do výlučného vlastníctva žalobcu (bývalého manžela sťažovateľky) prikázal hnutelné veci v celkovej hodnote 597,49 € a do výlučného vlastníctva sťažovateľky prikázal ostatné hnutelné veci, ako aj nehnuteľnosti (rodinný dom s pozemkom a záhradou) spolu v celkovej v hodnote 60 365,45 €. Sťažovateľku zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu konečného finančného vypořiadania sumu 27 946,38 €. Rozhodol tak po ustálení okruhu vecí patriacich do BSM a určení ich hodnoty s prihliadnutím na vôľu účastníkov konania, na držbu vecí tým-ktorým účastníkom ku dňu vydania meritórneho rozhodnutia prvostupňovým súdom a na zásadu rovnosti podielov v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka.

Krajský súd na odvolanie sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) potvrdil. Poukázal na rozsiahle dokazovanie vykonané okresným súdom, ako aj na správnosť jeho postupov pri hodnotení dôkazov a aplikácii predpisov hmotného práva v prerokúvanej veci. Námietky sťažovateľky týkajúce sa viacerých finančných čiastok, ktoré neboli (podľa jej názoru nesprávne) do BSM zahrnuté, vyhodnotil ako nedôvodné s tým, že sťažovateľka vo vzťahu k nim neuniesla dôkazné bremeno. Za dôvodné, naopak, uznal jej námietky súvisiace s nepresnosťami v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa, pričom ich však kvalifikoval iba ako chyby v písaní, ktoré možno odstrániť postupom podľa § 164 OSP. Na záver sa vyspořiadal s námičkou sťažovateľky týkajúcou sa spôsobu výpočtu sumy, ktorá mala predstavovať jej prínos do majetku

patriaceho do BSM, a v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila vadou podľa § 237 písm. f) OSP a nesprávnym právnym posúdením veci [§ 241 ods. 1 písm. c) OSP]. Namietala, že pri určení okruhu vecí patriacich do BSM a jej rozdelení súd prvého stupňa vo vzťahu k huteľným veciam, ktoré pripadli žalobcovi, zohľadnil ich amortizáciu, zatiaľ čo pri veciach prikázaných do jej vlastníctva vychádzal z ich kúpnej ceny. Navyše do vlastníctva sťažovateľky prikázal aj tie veci, ktoré zostali v dome, a teda v jej „užívaní“ len preto, že žalobca si ich napriek svojmu pôvodnému zámeru nevyzdvihol. Tieto skutočnosti ovplyvnili podľa názoru sťažovateľky vyporiadanie BSM v jej neprospech. Aj prínosy sťažovateľky do BSM mali byť napriek jej námietkam vyčíslené nesprávne, odvolací súd však návrhy na ďalšie dokazovanie v tomto smere „*vôbec neriešil, odmietol tieto návrhy uviesť do zápisnice*“, čím sťažovateľke podľa jej tvrdenia privodil nevýhodné postavenie a poškodil ju na jej právach. Z týchto dôvodov navrhla, aby dovolací súd „*rozhodnutie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie*“.

Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľky odmietol ako neprípustné. Podľa najvyššieho súdu nevykonanie sťažovateľkou navrhnutých dôkazov ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 OSP. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť ešte sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 OSP.

Sťažovateľka v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom vyslovil, že napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojitosti s uznesením najvyššieho súdu bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a aby napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľky s vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Sťažovateľka tvrdí, že „Súd nevyhovel jej návrhom na vykonanie dokazovania vo vzťahu k existencii finančných prostriedkov v dispozícii jej bývalého manžela ku dňu zániku manželstva a uspokojil sa len s preskúmaním stavu na účtoch vedených na meno sťažovateľky a jej detí... Žiadnym spôsobom však tento spôsob dokazovania sú neodôvodnil. Rovnako žiadnym spôsobom neodôvodnil svoje rozhodnutie v časti neakceptovania započítania darov od rodinných príbuzných sťažovateľky pre ňu a pre jej deti a dedičstva od rodinných príbuzných sťažovateľky. Rozhodnutia všeobecných súdov, najmä súdu prvého stupňa tak pôsobia arbitrárne, čo nie je želateľným a právnym poriadkom predpokladaným stavom.“. Podľa sťažovateľky okresný súd zisťoval len stav na účtoch vedených na jej meno a na mená jej detí, nie však na účtoch jej bývalého manžela, ktoré podľa sťažovateľky musel mať, keďže od zániku manželstva bývajú oddelene. Zároveň malo byť zohľadnené to, že prostriedky, ktoré má sťažovateľka na účtoch vedených na jej meno, nepatria jej, ale jej deťom. Ďalšia námietka sťažovateľky sa týka toho, že okresný súd nezaradil osobný automobil či prípadný výnos z jeho predaja do podstaty, ktorá bola predmetom vyporiadania medzi bývalými manželmi. Osobitne sťažovateľka poukazuje na to, že okresný súd nevyporiadal akcie v obchodných spoločnostiach S., a. s., a S..., a. s., nezisťoval, či niektorý z účastníkov bol ich vlastníkom, a ani neskúmal, či s nimi niektorý z účastníkov konania po zániku manželstva nakladal. Nezobral do úvahy ani vyjadrenia svedkov o finančných prostriedkoch darovaných sťažovateľke, či už na stavbu domu, alebo na krytie životných potrieb rodiny, a do BSM nesprávne zahrnul aj finančné prostriedky, ktoré získala sťažovateľka ako zamestnaneckú pôžičku. Všeobecné súdy navyše podľa sťažovateľky riadne neodôvodnili, prečo neprihliadli na označené dôkazy týkajúce sa majetku, ktoré mali byť zohľadnené pri vyporiadaní BSM.

V dôsledku týchto pochybení mal byť podľa sťažovateľky nesprávne určený majetok, ktorý bol rozdelený medzi bývalými manželmi, a preto sú napadnuté rozhodnutia nesprávne, arbitrárne a svojvoľné, a tým porušujú jej v petite sťažnosti označené základné právo.

Podaním z 3. júla 2013 doručeným ústavnému súdu 8. júla 2013 sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vydal dočasné opatrenie, ktorým by odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku okresného súdu v spojitosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu. Svoj návrh odôvodňuje tým, že oprávnený z uvedených rozhodnutí uskutočňuje kroky k výkonu rozhodnutia. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd uložil oprávnenému povinnosť zdržať sa výkonu práva, ktoré mu bolo priznané napadnutým rozsudkom okresného súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V nadväznosti na to ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu

Pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05).

Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, a to predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Podľa princípu subsidiarity ústavného súdu vyplývajúceho z poslednej vety čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. V nadväznosti na to ústavný súd pripomína, že v rámci konania o sťažnosti zásadne preskúmava len právoplatné rozhodnutia, a to v tom zmysle, že musí ísť o rozhodnutia, ktorými sa konanie právoplatne skončilo (IV. ÚS 254/2011).

Vzhľadom na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľkou uplatnených námietkach porušenia jej práv namietaným uznesením okresného súdu. Ochrany svojich práv sa sťažovateľka mohla domáhať a aj sa domáhala podaním odvolania proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu.

Ústavný súd z týchto dôvodov sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku okresného súdu, odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde (obdobne napr. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07).

II.2 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a následne na nich založených právnych záverov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07, IV. ÚS 27/2010). Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí takú interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera jej účel a význam, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

Ústavný súd dodáva, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľky, ktorá je v tomto prípade zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení tých práv tými orgánmi verejnej moci, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovateľka domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení ďalších základných práv, resp. článkov ústavy, ktoré sťažovateľka uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jej argumentácie (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 287/2011).

Z týchto hľadísk ústavný súd preskúmal sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa sťažovateľky všeobecné sudy vrátane krajského súdu pri rozhodovaní v predmetnej právnej veci pochybili. Podľa jej názoru „súd“ zisťoval len stav na účtoch vedených na jej meno a na mená jej detí, nie však na účtoch jej bývalého manžela, ktoré podľa sťažovateľky musel mať. Zároveň malo byť pri rozhodovaní zohľadnené to, že prostriedky, ktoré má sťažovateľka na účtoch vedených na jej meno, nepatria jej, ale jej deťom. Sťažovateľka taktiež namieta, že okresný súd nezaradil osobný automobil či prípadný výnos z jeho predaja do podstaty, ktorá bola predmetom vypořádania medzi bývalými manželmi. Osobitne sťažovateľka poukazuje na to, že „súd“ nevyporiadal akcie v obchodných spoločnostiach S., a. s., ani S..., a. s., ktorých bol jej bývalý manžel akcionárom, a ani neskúmal, či s nimi nakladal. V neposlednom rade sťažovateľka namieta, že „súd“ nezobral do úvahy vyjadrenia svedkov o finančných prostriedkoch, ktoré jej mali byť darované, či už na stavbu domu, alebo na krytie životných potrieb rodiny, a do BSM nesprávne zahrnul aj finančné prostriedky, ktoré získala ako zamestnaneckú pôžičku. Všeobecné sudy (vrátane krajského súdu) navyše podľa sťažovateľky riadne neodôvodnili, prečo neprihliadli na označené dôkazy týkajúce sa majetku, ktoré mali byť zohľadnené pri vypořádání BSM.

Ústavný súd námietkam sťažovateľky, že by sa krajský súd nedostatočne vysporiadal s jej tvrdeniami, nemohol prisvedčiť. Sťažovateľkou namietané nedostatky sa totiž v skutočnosti týkajú nedostatočného zistenia skutkového stavu, resp. hodnotenia dôkazov. Podľa názoru ústavného súdu sa krajský súd s otázkami, ktoré sťažovateľka považuje za nezodpovedané, zaoberal, ale dospel, rovnako ako okresný súd, k iným skutkovým zisteniam, ako tvrdí sťažovateľka.

Ústavný súd v konaní o sťažnosti v zásade nie je skutkovým súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu, ktorým by mohol či mal odhaľovať pravdivosť skutkových tvrdení (I. ÚS 200/2011). Ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že už rozhodovacia činnosť Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom) pod spravodlivým súdnym procesom na účely čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu.

Ústavný súd ďalej zdôrazňuje, že mu v intenciách uvedeného zásadne neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy (výsluch svedkov, znalecké dokazovanie a iné). Takýto postup by bol nielen v rozpore s jeho už spomínaným postavením, ale popieral by základné zásady ústnosti a bezprostrednosti súdneho konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie skutkového stavu (m. m. I. ÚS 118/2011).

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdení o vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom.

Ústavný súd preto nemôže nahrádzať všeobecné súdy pri zisťovaní skutkového stavu vrátane hodnotenia dôkazov, v tomto prípade pri zisťovaní rozsahu majetku, ktorý tvorí predmet BSM, ale skúma napadnutý rozsudok iba z hľadiska už spomenutých kritérií zjavnej neodôvodnenosti a arbitrárnosti.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v spojitosti s napadnutým rozsudkom okresného súdu dostatočným a zrozumiteľným spôsobom vyhodnotil, prečo považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne, a v nadväznosti na to ho potvrdil. Napadnutý rozsudok okresného súdu obsahuje podľa názoru krajského súdu dostatočné zistenia na záver o majetkovom vypořiadaní sa medzi bývalými manželmi, posudzujúc jednotlivé položky ich spoločného majetku. Krajský súd sa pritom vysporiadal s kľúčovými námietkami sťažovateľky, osobitne vo vzťahu k tvrdeniam o daroch od rodinných príslušníkov, či k predaju akcií v obchodných spoločnostiach, pričom ústavný súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu obsahuje v spojení s napadnutým prvostupňovým rozsudkom dostatok skutkových argumentov a ich právne posúdenie, tieto skutkové a právne závery nie sú v logickom rozpore a neavizujú zjavný omyl v aplikácii procesných a hmotnoprávných predpisov.

Ostatné položky majetku, ktoré mali byť pri vypořiadaní BSM podľa názoru sťažovateľky zohľadnené nesprávne, boli predmetom zisťovania okresným súdom, k záverom ktorého sa krajský súd priklonil (napríklad otázka osobného automobilu či finančných prostriedkov na bankových účtoch), zdôrazňujúc, že *„námietky odporkyne sú totožné ako v konaní pred súdom prvého stupňa, pričom súd prvého stupňa vykonal v tomto sme rozsiahle dokazovanie, správne zistil skutkový stav veci, aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a náležite svoje rozhodnutie odôvodnil“*. Závery krajského súdu (v spojitosti s napadnutým rozsudkom okresného súdu) nespočivali na právnom posúdení veci, ktoré by bolo odlišné od názoru sťažovateľky. Krajský súd dospel k záverom vysloveným v napadnutom rozsudku, konštatujúc, že sťažovateľka neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie jej tvrdení (a už aj z toho je zrejmé, že sa námietkami sťažovateľky zaoberal). Napadnutý rozsudok krajského súdu nemožno z dôvodu, že krajský súd vyhodnotil dôkazy inak, ako požaduje sťažovateľka, považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa so zistením skutkového stavu krajským súdom nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia.

Podľa názoru ústavného súdu nič nesignalizuje, že by napadnutým rozsudkom krajského súdu mohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto odmietol sťažnosť v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

II.3 K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bez toho, aby uviedla akékoľvek ďalšie námietky vzťahujúce sa osobitne na napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, nesúhlasí so samotným odmietnutím dovolania, teda s výkladom § 237 písm. f) OSP ustanovujúceho podmienky prípustnosti dovolania.

Podľa napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nesprávne právne posúdenie veci či nedostatočne zistený skutkový stav, resp. nedostatočné odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia krajského súdu nezakladajú prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, ale mohli by predstavovať len tzv. inú vadu konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktorá síce dovolanie odôvodňuje, ale sama osebe jeho prípustnosť nezakladá.

Podľa § 236 ods. 1 OSP dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd už vo svojej stabilnej rozhodovacej činnosti uviedol, že vada konania podľa § 237 písm. f) OSP znamená porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 261/06, IV. ÚS 499/2011). Ústava neupravuje, aké dôsledky majú prípady porušenia práva na súdnu ochranu a jednotlivé procesné pochybenia, ku ktorým dochádza v konaní pred súdmi, ani neustanovuje predpoklady ich nožnej nápravy v opravnom

konaní. Bližšiu úpravu ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý predpokladá aj možnosť vzniku procesných pochybení v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky pochybení upravuje tento procesný kódex aj podmienky, za ktorých možno procesné nesprávnosti napraviť v dovolacom konaní. S niektorými najzávažnejšími, taxatívne vymenovanými procesnými vadami, ktoré zakladajú tzv. zmätočnosť, spája Občiansky súdny poriadok priamo prípustnosť dovolania podľa § 237, pričom vady tejto povahy sú zároveň aj prípustným dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a) OSP. Aj niektorým ďalším vadám inej procesnej povahy majúcim za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (tzv. iným vadám konania) pripisuje Občiansky súdny poriadok význam, avšak – na rozdiel od taxatívne vymenovaných väd – (len) v tom zmysle, že ich považuje za relevantný dovolací dôvod [pozri § 241 ods. 2 písm. b) OSP], ktorý možno uplatniť iba v takom dovolaní, ktoré je procesne prípustné [vada takejto povahy sama osebe však prípustnosť dovolania nezakladá (nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 142/09-32 z 9. apríla 2009)]. Ústavný súd v spojitosti s uvedeným ďalej poznamenáva, že na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd (napr. IV. ÚS 238/07).

Ústavný súd vo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti nezistil pri postupe najvyššieho súdu, ktorý pri riešení otázky prípustnosti podaného dovolania v zmysle § 237 písm. f) OSP uprednostnil princíp právnej istoty, ak sťažovateľkou namietaný nedostatok odôvodnenia rozsudku krajského súdu (prípadne aj okresného súdu) nevykazoval znaky odňatia možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP, konflikt so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 356/2012, IV. ÚS 208/2012, IV. ÚS 31/2013).

Ústavný súd nepovažuje za dôvodné odchýliť sa od svojej judikatúry ani v tomto prípade. Najvyšší súd sa ústavne konformným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľky v rozsahu potrebnom na rozhodnutie o prípustnosti dovolania (bez toho, aby posudzoval správnosť skutkových alebo právnych záverov krajského súdu).

Z toho dôvodu ústavný súd nepovažoval právny názor najvyššieho súdu, ktorým v časti dovolania proti rozsudku krajského súdu odôvodnil neprípustnosť dovolania vo veci sťažovateľky, za arbitrárny a svojvoľný, a jeho rozhodnutie za také, ktoré by bolo založené na takom výklade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý by popieral ich účel a zmysel. Vzhľadom na to ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľky a postupom najvyššieho súdu pri rozhodovaní o jej dovolaní. Z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Z dôvodu odmietnutia sťažnosti v celom rozsahu nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky, najmä návrhom na vydanie dočasného opatrenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2013